

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของการวิจัย

“เยาวชนทุกคนมีได้ต้องการทำตนเองให้ตกต่ำหรือเป็นปัญหาแก่สังคมประการใด แท้จริงต้องการจะเป็นคนดี มีความสำเร็จมีฐาน มีเกียรติ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น แต่การที่จะบรรลุถึงจุดประสงค์นั้น จำเป็นต้องอาศัยผู้แนะนำควบคุมให้ดำเนินไปโดยถูกต้องในฐานะที่เป็นครู เป็นอาจารย์ เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ท่านจะช่วยเขาได้มากที่สุด เพราะมีส่วนควบคุมดูแลใกล้ชิดอยู่ทุกๆ ด้าน รองลงมาจากบิดามารดา...” พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหิตลธิเบศรราชามาธิบดีจักรีนฤเบดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร เมื่อปี พ.ศ. 2515

การจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 6 ได้กำหนดว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และมีคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และในมาตรา 26 กำหนดให้โรงเรียนจัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา เช่นเดียวกับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2553 สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (สำนักงาน ก.ค.ศ.) กำหนดมาตรฐานตำแหน่งครูตามมาตรา 42 ปฏิบัติหน้าที่หลักเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การส่งเสริมการเรียนรู้ พัฒนาผู้เรียน ปฏิบัติงานทางวิชาการของโรงเรียน พัฒนาตนเอง และพัฒนาวิชาชีพโดยกำหนดให้ลักษณะงานเกี่ยวกับการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นภาระงานหนึ่งในมาตรฐานตำแหน่งครู (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา, 2553 : 5)

กระทรวงศึกษาธิการได้ตระหนักและมองเห็นความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชน ได้ร่วมมือกับกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข กำหนดนโยบายแผนงาน โดยใช้กระบวนการทางการศึกษา มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ คือ นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลือและส่งเสริมพัฒนาเต็มตามศักยภาพ เป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีครูประจำชั้นและครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน มีภารกิจหลักที่เป็นหัวใจของการดำเนินงาน 5 กิจกรรม ประกอบด้วย การรู้จัก

นักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรอง การพัฒนาและส่งเสริม การป้องกันและแก้ไข และการส่งต่อ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547 : 32)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในฐานะที่มีบทบาทในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้เล็งเห็นภาวะวิกฤตที่เกิดขึ้นต่อเด็กและเยาวชนอย่างมากมาย เช่น การทะเลาะวิวาท การแต่งกาย ชู้สาว ยาเสพติด เป็นต้น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต จึงมีนโยบายสำคัญที่จะต้องร่วมมือกับทุกฝ่ายทั้งในและภายนอกกระทรวงศึกษาธิการแก้ไขปัญหานี้ วิธีการหนึ่ง คือ การนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาดำเนินการอย่างจริงจังอีกครั้ง เนื่องจากการติดตามและประเมินผลพบว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นระบบที่ช่วยป้องกันและแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นได้ รวมทั้งยังช่วยเสริมสร้างคุณภาพที่ดีให้แก่เยาวชนทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และวิถีชีวิตอย่างเป็นสุข (กรมวิชาการ, 2545 : 16)

นอกจากนี้ การพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้น นอกจากจะดำเนินการด้วยการส่งเสริม สนับสนุนนักเรียนแล้ว การป้องกัน และการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนนับเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งของการพัฒนา เนื่องจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ทั้งด้านการสื่อสาร เทคโนโลยีต่าง ๆ ซึ่งนอกจากจะส่งผลกระทบต่อผู้คนในเชิงบวกแล้ว ในเชิงลบก็มีปรากฏเช่นกัน เป็นต้นว่า ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาการระบาดของสารเสพติด ปัญหาการแข่งขันในรูปแบบต่าง ๆ ปัญหาครอบครัวซึ่งก่อเกิดความทุกข์ ความวิตกกังวล ความเครียด การปรับตัวที่ไม่เหมาะสมหรืออื่น ๆ ที่เป็นผลเสียต่อสุขภาพจิต และสุขภาพกายของทุกคนที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น ภาพความสำเร็จที่เกิดจากการพัฒนานักเรียนให้เป็นไปตามความมุ่งหวังนั้น จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยเฉพาะบุคลากรครูทุกคนในโรงเรียน ซึ่งมีครูที่ปรึกษาเป็นหลักสำคัญในการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิดด้วยความรักและเมตตาที่มีต่อศิษย์ และภาคภูมิใจในบทบาทที่มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชน ให้เติบโต งดงามเป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคมต่อไป (กรมสุขภาพจิต, 2544 : 4) ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นระบบหนึ่ง ซึ่งเป็นนโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ใช้เป็นมาตรการในการสนับสนุน ส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้โรงเรียนมีมาตรฐาน โดยการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ การจัดกิจกรรมความปลอดภัยด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ทางสังคม ตลอดจนการป้องกันแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียน เช่น ปัญหาสารเสพติด ปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ปัญหาทางเพศ โดยการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547 : 47)

ในขณะเดียวกัน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ระบุว่า ความสำเร็จของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ต้องอาศัยปัจจัยที่สำคัญที่มีผลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงาน คือ ผู้บริหารสถานศึกษา รวมถึงหัวหน้าฝ่าย ต้องตระหนักถึงความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้การสนับสนุนการดำเนินงาน หรือเข้าร่วมกิจกรรมในการดำเนินงานตามความเหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ ครูทุกคนและผู้ที่เกี่ยวข้อง จำเป็นต้องมีความตระหนักในความสำเร็จของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและมีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียน มีความสุขที่ได้พัฒนานักเรียนในทุกด้าน คณะกรรมการหรือคณะทำงาน ทุกคณะต้องมีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิด มีการประชุมคณะทำงานอย่างสม่ำเสมอตามที่กำหนด ครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักที่สำคัญในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ต้องได้รับความร่วมมือจากคณะครูทุกคน รวมทั้งได้รับการสนับสนุนจากโรงเรียน โดยดำเนินการให้ครูที่ปรึกษาเป็นผู้ที่มีความรู้และทักษะในการดำเนินงาน โดยเฉพาะทักษะในการให้คำปรึกษาเบื้องต้น และแนวทางการแก้ไขปัญหาต่างๆ ของนักเรียน ซึ่งโรงเรียนควรดำเนินการอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547 : 20 - 25)

การปฏิบัติตามบทบาทของครูอย่างเต็มความสามารถ และมีประสิทธิภาพย่อมเสมือนโลกแห่งการเรียนรู้ สอดคล้องกับความต้องการของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งชี้ให้เห็นว่า โลกของเด็กเป็นโลกแห่งการเรียนรู้และการพัฒนา เด็กต้องการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา การพัฒนาในด้านร่างกาย อวัยวะทุกส่วนโดยเฉพาะสมอง ในด้านการพัฒนาทางอารมณ์ เด็กเป็นวัยที่ควรได้รับแต่สิ่งดีๆ เป็นโลกแห่งความสวยงาม น่ารัก โลกแห่งความสุข สนุกสนาน ร่าเริงสดใส เด็กควรได้รับความเอื้ออาทร ได้รับน้ำใจไมตรีและมิตรภาพจากทุกคน ได้รับความรัก ความอบอุ่น ความเมตตา และการดูแลอย่างดีจากผู้ใหญ่ ทำให้เด็กมีสุขภาพจิตที่ดี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545 : 35)

จากสภาพสังคมปัจจุบันในยุคโลกาภิวัตน์ที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ส่วนหนึ่งมาจากความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้วัฒนธรรมต่างประเทศเข้ามามีอิทธิพลต่อสังคมไทย เด็กและเยาวชนซึมซับแนวคิดและกระแสนิยมเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในวิถีชีวิต ซึ่งบางอย่างเป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสมกับสภาพสังคมไทย ทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ขึ้นมา ส่งผลกระทบต่อตัวเด็ก เยาวชน ทำให้มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมตามวัย และต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่เป็นอันตรายต่อชีวิต เช่น ปัญหาการดื่มสุรา สูบบุหรี่ เสพสารเสพติด ติดการพนัน ติดเกม มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น การตกเป็นเหยื่อการบริโภคนิยม ชอบใช้ความรุนแรง การทะเลาะวิวาท เป็นต้น นอกจากนี้ สถาบันครอบครัวซึ่งเป็นหน่วยที่เล็กที่สุดแต่มีความสำคัญมากที่สุด มีการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพสังคมและเศรษฐกิจ พ่อแม่ต้องไปทำงานเพื่อหาเลี้ยงครอบครัว ไม่มีเวลาอบรมสั่งสอนดูแลลูกอย่างใกล้ชิด ทำให้เด็กๆ ส่วนใหญ่เรียนรู้ชีวิตด้วยตนเองจากสังคมนอกบ้าน และอาจถูกชักจูงไป

ในทางที่เสื่อมเสีย ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ถึงแม้ว่ารัฐบาลโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะใช้กฎหมาย หรือระเบียบต่างๆ เป็นเครื่องมือในการพัฒนา และส่งเสริมเด็กและเยาวชนในด้านต่างๆ รวมทั้งมีนโยบายหรือโครงการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา เด็กและเยาวชนแล้วก็ตาม แต่เด็กและเยาวชนของไทยจำนวนไม่น้อยยังคงเผชิญกับปัญหาดังกล่าว และยังหาทางออกไม่ได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553 : 26)

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (2544 : 14) ได้กำหนดหลักการดำเนินงานของระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้วยความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคนที่มีพื้นฐานความเป็นมาที่ไม่เหมือนกันหล่อหลอมให้เกิด พฤติกรรมหลากหลายรูปแบบ ทั้งด้านบวกและด้านลบ การรู้จักข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน จึงเป็นสิ่ง สำคัญ ที่จะช่วยให้ครูที่ปรึกษามีความเข้าใจนักเรียนมากขึ้น สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์ เพื่อนำไปสู่ ขั้นตอนที่ 2 การคัดกรองนักเรียน ซึ่งเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน ได้อย่างถูกต้อง เมื่อรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลแล้วจะต้องมีการคัดกรองนักเรียน เพื่อจัดกลุ่มนักเรียน ออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มปกติ คือ นักเรียนที่ได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ตามเกณฑ์การ คัดกรองของโรงเรียนแล้วอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มปกติ 2) กลุ่มเสี่ยง คือ เป็นนักเรียนที่จัดอยู่ในกลุ่มมี ปัญหาตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน และ 3) กลุ่มมีปัญหา คือ เป็นนักเรียนที่จัดอยู่ในเกณฑ์ ของกลุ่มที่มีปัญหาตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนต้องช่วยเหลือและแก้ปัญหาตามแต่ กรณี ขั้นตอนที่ 3 การส่งเสริมและพัฒนานักเรียนเป็นการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในความ ดูแลของครูที่ปรึกษาให้มีคุณภาพมากขึ้นและมีความภาคภูมิใจในทุก ๆ ด้าน เมื่อมีการส่งเสริมและ พัฒนานักเรียน ก็จะนำไปสู่ขั้นตอนที่ 4 การป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน โดยมีการดูแลนักเรียน อย่างใกล้ชิดและหาวิธีการป้องกันแก้ไขอย่างจริงจัง ขั้นตอนที่ 5 ซึ่งเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการ ดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ การส่งต่อนักเรียนให้ผู้เชี่ยวชาญ โดยมีการส่งต่อ 2 รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบแรก คือ การส่งต่อภายใน ครูที่ปรึกษาส่งต่อไปยังครูที่สามารถให้การช่วยเหลือ นักเรียนได้ แต่ก็ขึ้นอยู่กับลักษณะปัญหา เช่น ครูแนะแนว ครูพยาบาล ครูประจำวิชา หรือครูฝ่าย ปกครอง เป็นต้น และรูปแบบที่สอง คือ การส่งต่อภายนอก โดยครูแนะแนวหรือครูฝ่ายปกครองเป็น ผู้ดำเนินการส่งต่อไปผู้เชี่ยวชาญภายนอก เช่น เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็กตาม หน่วยงานต่าง ๆ สำหรับการส่งต่อภายใน หากส่งต่อไปยังครูแนะแนวหรือครูฝ่ายปกครอง ควรจะเป็น การแก้ไขช่วยเหลือปัญหาที่ยากต่อการช่วยเหลือของครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษา เช่น ปัญหา เกี่ยวกับจิตใจ ความรู้สึก ปัญหาพฤติกรรมที่ซับซ้อนหรือรุนแรง เป็นต้น ครูที่รับต่อต้องมีการแก้ไข ช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ และประสานการทำงานกับผู้เกี่ยวข้อง เพื่อการช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ แต่หากเกิดกรณีที่ยากต่อการแก้ไข ช่วยเหลืออีก ก็ต้องส่งต่อผู้เชี่ยวชาญภายนอกเช่นกัน

ในปัจจุบันเทคโนโลยีมีบทบาทในการบริหารงานมากขึ้น การบริหารจัดการข้อมูลที่ดี มีความถูกต้อง มีความทันสมัย มีความรวดเร็ว ส่งผลให้การตัดสินใจในการบริหารงานได้ดีขึ้น จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 หมวด 9 ได้กล่าวถึงการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มาตรา 65 ให้มีการพัฒนาบุคลากร ทั้งทางด้านผู้ผลิต และผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ความสามารถ และทักษะในการผลิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการ จึงได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในกระบวนการบริหารจัดการ และการให้บริการด้านการศึกษา ซึ่งในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับว่าข้อมูลสารสนเทศเป็นทรัพยากรที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ผู้ใดได้ข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องรวดเร็วกว่า จะเป็นผู้ได้เปรียบเพราะสามารถใช้ข้อมูลสารสนเทศเหล่านั้น ประกอบการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว ดังนั้นการวางแผนการศึกษาและการกำหนดนโยบายต้องมีระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีคุณภาพ ถูกต้อง ตรงตามความต้องการ ทันสมัย สะดวกต่อการใช้งาน จะช่วยให้การวางแผนบริหารจัดการ และการตัดสินใจดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล (ศิริรัตน์ ไกรสุริยวงศ์, 2551 : 1)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ภูเก็ต ระนอง เป็นเขตพื้นที่การศึกษานึ่งหนึ่งที่ได้รับนโยบายให้ดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรับผิดชอบดูแลโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาใน 3 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดพิจิตร จังหวัดภูเก็ต และจังหวัดระนอง มีโรงเรียนในสังกัด จำนวน 27 โรงเรียน ประกอบด้วย จังหวัดพิจิตร 13 โรงเรียน จังหวัดภูเก็ต 7 โรงเรียน และจังหวัดระนอง 7 โรงเรียน แบ่งออกเป็น 4 สหวิทยาเขต คือ สหวิทยาเขตพิจิตร สหวิทยาเขตสิมิลัน สหวิทยาเขตเทพกระษัตรี และสหวิทยาเขตรัตนรังสรรค์ มีนักเรียนในสังกัดรวมทั้งสิ้น จำนวน 27,451 คน จำแนกเป็น จังหวัดพิจิตร 9,405 คน จังหวัดภูเก็ต 11,547 คน และจังหวัดระนอง 6,499 คน ผู้บริหารการศึกษาและบุคลากรประจำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 56 คน ผู้อำนวยการสถานศึกษาและรองผู้อำนวยการสถานศึกษา 69 คน ข้าราชการครู 1,316 คน ลูกจ้างประจำ 24 คน พนักงานราชการ 58 คน และลูกจ้างชั่วคราว 96 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 25 มิถุนายน 2564)

จากสภาพบริบทของพื้นที่จังหวัดพิจิตร ภูเก็ต และระนอง มีความแตกต่างกันทั้งทางด้านภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ สังคม และมีความหลากหลายทางด้านวัฒนธรรม เชื้อชาติ ศาสนา ระยะทางที่ค่อนข้างไกล เส้นทางคดเคี้ยว การเดินทางยากลำบาก และสภาพความเป็นอยู่ของนักเรียนแต่ละคน มีความแตกต่างกัน มีความหลากหลายในการดำเนินชีวิต การดูแลช่วยเหลือนักเรียน เนื่องจากข้อมูลที่มีอยู่ไม่สามารถนำมาใช้ในการบริหารจัดการและดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างทันที่ ประกอบกับการบริหารจัดการข้อมูล การรู้จักนักเรียนอย่างรอบด้าน การคัดกรองนักเรียนรายบุคคล และการส่งเสริม สนับสนุน ดูแล ช่วยเหลือ ป้องกัน แก้ไขปัญหานักเรียนกลุ่มต่างๆ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ภูเก็ต ระนอง และโรงเรียนในสังกัดไม่มีการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างกัน

การจัดเก็บข้อมูลไม่เป็นระบบ แหล่งข้อมูลมีความหลากหลายแต่ไม่ตอบสนองความต้องการของระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน ข้อมูลไม่พร้อมใช้งาน ขาดความต่อเนื่อง และไม่เป็นปัจจุบัน ทำให้การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ผ่านมาไม่สามารถส่งเสริม สนับสนุน ตอบสนอง กลุ่มเป้าหมายได้อย่างทั่วถึง ขาดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ส่งผลให้งานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง ซึ่งได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2554 ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากมีข้อมูลสารสนเทศที่ไม่ถูกต้อง ไม่เป็นปัจจุบัน ไม่สามารถตรวจสอบได้ การบริหารจัดการยังคงใช้รูปแบบเอกสารและแฟ้มข้อมูล ทำให้เกิดความล่าช้าในการค้นหาข้อมูลจากครูผู้รับผิดชอบของโรงเรียนในสังกัด ด้วยความตระหนักนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจถึงความจำเป็นที่จะต้องพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง โดยพัฒนาระบบการบริหารจัดการระบบสารสนเทศระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (Student Support System : SSS) มาใช้ในการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีประสิทธิภาพ คือ มีความถูกต้อง เป็นปัจจุบัน มีความสามารถในการตรวจสอบได้ มีความสะดวกต่อการใช้งานได้อย่างทันท่วงที และตรงความต้องการของผู้ใช้งาน

ผลจากการดำเนินงานระบบการบริหารจัดการระบบสารสนเทศระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (Student Support System : SSS) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง ที่ผ่านมา จากการสำรวจสภาพการดำเนินงานโดยมีระบบเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศนั้น ยังไม่สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาได้อย่างเต็มที่ ส่งผลให้ข้อมูลสารสนเทศบางส่วนคลาดเคลื่อน ขาดความต่อเนื่อง และไม่เป็นปัจจุบัน ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง และจากการศึกษาผลการดำเนินงานระบบการบริหารจัดการระบบสารสนเทศระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (Student Support System : SSS) ปีการศึกษา 2563 อยู่ในระดับปานกลาง สะท้อนถึงประสิทธิภาพของระบบ ผู้วิจัยในฐานะกำกับดูแลกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา ซึ่งครอบคลุมงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จึงได้ดำเนินการพัฒนาระบบการบริหารจัดการระบบสารสนเทศระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (Student Support System : SSS) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาให้สามารถดูแลช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง และใช้ชีวิตอย่างมีความสุข เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของสังคมต่อไป

คำถามการวิจัย

1. สภาพการบริหารจัดการระบบสารสนเทศระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (Student Support System : SSS) ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง ปีการศึกษา 2563 อยู่ในระดับใด
2. ระบบการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้โปรแกรม Student Support System (SSS) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง ที่ได้รับการปรับปรุงและพัฒนา มีความถูกต้อง มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และประโยชน์ที่ได้รับ อยู่ในระดับใด
3. ผลการบริหารจัดการระบบสารสนเทศระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (Student Support System : SSS) ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง อยู่ในระดับใด
4. ความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารจัดการระบบสารสนเทศระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (Student Support System : SSS) ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง อยู่ในระดับใด

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการระบบสารสนเทศระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (Student Support System : SSS) ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง
2. เพื่อปรับปรุงและพัฒนาระบบการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้โปรแกรม Student Support System (SSS) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง
3. เพื่อศึกษาผลการบริหารจัดการระบบสารสนเทศระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (Student Support System : SSS) ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารจัดการระบบสารสนเทศระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (Student Support System : SSS) ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง

สมมติฐานการวิจัย

1. สภาพการบริหารจัดการระบบสารสนเทศระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (Student Support System : SSS) ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลางขึ้นไป

2. ระบบการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้โปรแกรม Student Support System (SSS) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง ที่ดำเนินการปรับปรุงและพัฒนา มีความถูกต้อง มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และประโยชน์ที่ได้รับ ในระดับมากขึ้นไป

3. ผลการบริหารจัดการระบบสารสนเทศระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (Student Support System : SSS) ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากขึ้นไป

4. ความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารจัดการระบบสารสนเทศระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (Student Support System : SSS) ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากขึ้นไป

ขอบเขตการวิจัย

การพัฒนาการบริหารจัดการระบบสารสนเทศระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (Student Support System : SSS) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตการวิจัย 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการบริหารจัดการระบบสารสนเทศระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (Student Support System : SSS) ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง มีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยขั้นตอนนี้มีสถานภาพอยู่ในปีการศึกษา 2563 ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 27 หัวหน้างานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 27 คน และครูและบุคลากรของสถานศึกษา จำนวน 1,812 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในขั้นตอนนี้มีสถานภาพอยู่ในปีการศึกษา 2563 ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 27 คน หัวหน้างานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 27 คน และครูที่ปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สถานศึกษาละ 5 คน ใช้การกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครู รวมจำนวน 135 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 189 คน

2. ขอบเขตด้านตัวแปร

2.1 ตัวแปรต้น การบริหารจัดการระบบสารสนเทศระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน (Student Support System : SSS) ปีการศึกษา 2563

2.2 ตัวแปรตาม คือ สภาพการบริหารจัดการระบบสารสนเทศระบบการ
ดูแลช่วยเหลือนักเรียน (Student Support System : SSS) ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังกา ภูเก็ต ระนอง ปีการศึกษา 2563

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ปีการศึกษา 2563

ขั้นตอนที่ 2 การปรับปรุงและพัฒนาระบบการบริหารจัดการระบบสารสนเทศระบบการ
ดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้โปรแกรม Student Support System (SSS) ของสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังกา ภูเก็ต ระนอง มีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มเดียวกัน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้าน
การบริหารการศึกษา จำนวน 5 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 27 คน และหัวหน้างานระบบการ
ดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 27 คน ใช้การกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยการเลือกแบบเจาะจง
(Purposive Random Sampling) รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 59 คน

2. ขอบเขตด้านตัวแปร

2.1 ตัวแปรต้น คือ ระบบสารสนเทศระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
(Student Support System : SSS)

2.2 ตัวแปรตาม คือ ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และ
ประโยชน์ที่ได้รับ

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ปีการศึกษา 2564

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาผลการบริหารจัดการระบบสารสนเทศระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน (Student Support System : SSS) ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง มีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยขั้นตอนนี้มีสถานภาพอยู่ในปีการศึกษา 2564
ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 27 หัวหน้างานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน
27 คน และครูและบุคลากรของสถานศึกษา จำนวน 1,812 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในขั้นตอนนี้มีสถานภาพอยู่ในปีการศึกษา 2564
ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 27 คน หัวหน้างานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
จำนวน 27 คน และครูที่ปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สถานศึกษาละ 5 คน ใช้การ
กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างที่
เป็นครู รวมจำนวน 135 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 189 คน

2. ขอบเขตด้านตัวแปร

2.1 ตัวแปรต้น การบริหารจัดการระบบสารสนเทศระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน (Student Support System : SSS) ปีการศึกษา 2564

2.2 ตัวแปรตาม คือ

2.2.1 สภาพการบริหารจัดการระบบสารสนเทศระบบการดูแล
ช่วยเหลือนักเรียน (Student Support System : SSS) ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง

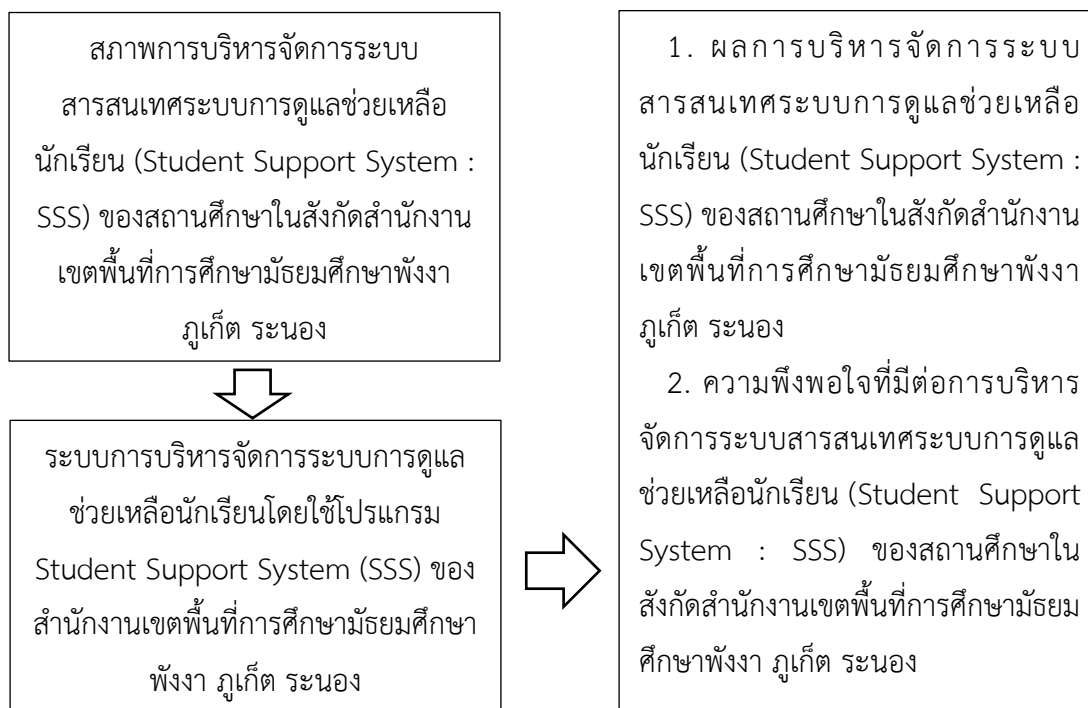
2.2.2 ความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารจัดการระบบสารสนเทศ
ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (Student Support System : SSS) ของสถานศึกษาในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ปีการศึกษา 2564

กรอบแนวคิดการวิจัย

การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้โปรแกรม Student Support System (SSS) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยและพัฒนา ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เป็นระบบแบบแผน มีขั้นตอนในการดำเนินงาน โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคคลหลักร่วมกับบุคลากรทุกฝ่าย ทั้งในและนอกโรงเรียนในการส่งเสริมป้องกันแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียน และให้นักเรียนมีคุณภาพชีวิตที่ดีอยู่ในสังคมได้อย่างเข้มแข็งและปลอดภัย โดยมีขั้นตอนระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ขั้นตอน ดังนี้

1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล หมายถึง การรวบรวมข้อมูลนักเรียน รายบุคคล ประวัติส่วนตัว ประวัติการศึกษา ข้อมูลด้านสุขภาพ ความสามารถพิเศษ ด้วยวิธีการต่าง ๆ โดยมีการบันทึกและจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อนำไปใช้กับนักเรียนแต่ละคนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

2) การคัดกรอง หมายถึง การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยการกำหนดเกณฑ์การจัดกลุ่มนักเรียนนั้น ต้องมีการจัดกลุ่มนักเรียนให้ชัดเจน และเป็นที่ยอมรับของคณะครู แล้วนำผลที่ได้มาจำแนกตามเกณฑ์การคัดกรองที่โรงเรียนได้จัดขึ้น เพื่อให้คำปรึกษาและช่วยเหลือได้อย่างตรงเป้าหมาย

3) การส่งเสริมและพัฒนา หมายถึง การจัดกิจกรรมโดยครูที่ปรึกษาให้มีความสอดคล้องกับพฤติกรรมของนักเรียนและนโยบายของโรงเรียนด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย มีความต่อเนื่องในการดำเนินกิจกรรมเพื่อสนับสนุนให้นักเรียน ได้รับการพัฒนาให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ สามารถพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

4) การป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข หมายถึง การดูแลช่วยเหลือนักเรียนในกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาอย่างใกล้ชิด โดยครูที่ปรึกษามีความเข้าใจปัญหาของนักเรียนอย่างแท้จริง ตระหนักและเห็นคุณค่าในการป้องกันและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนด้วยวิธีการที่เหมาะสมและสอดคล้องกับลักษณะของสภาพปัญหาของนักเรียนเป็นรายบุคคล

5) การส่งต่อ หมายถึง การดำเนินการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาบางประการที่ครูที่ปรึกษาหรือโรงเรียนไม่สามารถแก้ไขปัญหาหรือให้ความช่วยเหลือที่ถูกต้องเหมาะสมได้ ส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เพื่อให้ปัญหาของนักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้อง และรวดเร็ว โดยมีการบันทึกผลการช่วยเหลือ การส่งต่อนักเรียนภายในและภายนอกโรงเรียน มีการติดตามผลการส่งต่อนักเรียน และสรุปผลการส่งต่อนักเรียนไว้เป็นหลักฐานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ระบบการบริหารจัดการระบบสารสนเทศระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง ระบบเครือข่ายซอฟต์แวร์ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง ได้พัฒนาขึ้นสำหรับใช้ในการบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนแรก การดำเนินงานสำหรับผู้ดูแลระบบ และส่วนที่สอง การดำเนินงานสำหรับครูที่ปรึกษาหรือครูประจำชั้น

ผลการบริหารจัดการระบบสารสนเทศระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (Student Support System : SSS) ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง หมายถึง ผลที่เกิดจากการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ที่ใช้ระบบปฏิบัติการระบบการบริหารจัดการระบบสารสนเทศระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (Student Support System : SSS) ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง ได้ดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงขึ้น ส่งผลให้การดำเนินงานด้วยระบบการบริหารจัดการระบบสารสนเทศระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีความถูกต้อง เป็นปัจจุบัน มีความสะดวกต่อการใช้งาน

1) มีความถูกต้อง หมายถึง ข้อมูลสารสนเทศที่สะท้อนผลตามความเป็นจริง มีรายละเอียดของข้อมูลที่ครบถ้วน สามารถนำไปใช้ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ตรงตามความต้องการ

2) เป็นปัจจุบัน หมายถึง ข้อมูลและข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เป็นข้อมูลล่าสุด มีความเป็นปัจจุบัน มีความน่าเชื่อถือได้ เป็นข้อมูลสำหรับการตัดสินใจในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3) สะดวกต่อการใช้งาน หมายถึง ความง่ายในการเข้าถึงหรือเข้าใช้งานระบบสารสนเทศระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างทันท่วงที ตั้งแต่กระบวนการเข้าสู่ระบบปฏิบัติการ การกรอกข้อมูล การประมวลผลข้อมูล และการรับการดูแลช่วยเหลือจากผู้เกี่ยวข้อง

ความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารจัดการระบบสารสนเทศระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (Student Support System : SSS) ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาพิจิตร ภูเก็ต ระนอง หมายถึง ความรู้สึกในเชิงบวก ความชอบพอ และ/หรือความประทับใจของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโดยใช้ระบบปฏิบัติการระบบการจัดการระบบสารสนเทศระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (Student Support System : SSS) ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาพิจิตร ภูเก็ต ระนอง ได้ดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงขึ้น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ภูเก็ต ระนอง หมายถึง หน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการบริหารและการจัดการศึกษาสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ภูเก็ต ระนอง

สถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ภูเก็ต ระนอง จำนวน 27 โรงเรียน

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ภูเก็ต ระนอง

หัวหน้างานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง ครูที่ได้รับการแต่งตั้งและมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้างานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา และเป็นผู้ดูแลระบบการบริหารระบบสารสนเทศระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (Student Support System : SSS) ของสถานศึกษา

ครูที่ปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง ครูที่ได้รับการแต่งตั้งและมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่งานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา ประกอบด้วย ครูที่ปรึกษาหรือครูประจำชั้น และ/หรือครูแนะแนว หรือชื่อเรียกอย่างอื่นตามที่สถานศึกษากำหนดให้ปฏิบัติหน้าที่ในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ภูเก็ต ระนอง ทราบถึงสภาพปัจจุบัน ปัญหา และอุปสรรคของการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาในสังกัด ทำให้ได้ข้อมูลสารสนเทศสำหรับนำไปวางแผนบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ภูเก็ต ระนอง ได้พัฒนาและปรับปรุงระบบการบริหารจัดการระบบสารสนเทศระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (Student Support System : SSS) ที่มีประสิทธิภาพ ตอบสนองต่อพันธกิจของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสอดคล้องกับสภาพการปฏิบัติงานจริงของสถานศึกษาในสังกัด

3. ระบบการบริหารจัดการระบบสารสนเทศระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (Student Support System : SSS) เป็นระบบปฏิบัติการที่สถานศึกษาสามารถนำมาใช้ในการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือ มีความถูกต้อง เป็นปัจจุบัน สามารถตรวจสอบได้ มีความสะดวกต่อการใช้งาน สามารถแก้ไขปัญหาช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างทันท่วงที และตรงกับความต้องการของผู้ใช้

4. สถานศึกษาสามารถนำข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากระบบการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (Student Support System : SSS) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พิจิตร ภูเก็ต ระนอง ไปเป็นข้อมูลสำหรับการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาได้ครบทั้ง 5 ขั้นตอน คือ การเยี่ยมบ้านนักเรียน การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน การป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข และการส่งต่อนักเรียน อันจะนำไปสู่การพัฒนานักเรียนได้ตรงตามความต้องการ และศักยภาพของนักเรียน

5. นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลือและพัฒนาเต็มศักยภาพตามความพร้อม ความถนัด และความสนใจ สามารถพัฒนาตนให้เป็นคนดี คนเก่ง มีความสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข